

ОЦІНКА ЧОРНО-РЯБОЇ ХУДОБИ ПЛЕМЗАВОДУ «ЧАЙКА» ЗА ОСОБЛИВОСТЯМИ РОСТУ

Для визначення племінних якостей великої рогатої худоби певне значення мають особливості росту і розвитку тварин.

У відділеннях «Лісове» та «Чемер» племзаводу «Чайка» Київської області був проведений порівняльний аналіз даних росту ремонтних телиць чорно-рябої худоби. В аналіз було включене потомство, одержане від плідників голландської чорно-рябої (Бункер 355, Ізюм 1285, Курант 1050, Ніжний 12829, Іней 505, Люпин 741, Конус 971) та голштинської чорно-рябої (Ейві 205, Джімбое 366399, Стар 86, Оріген 350638, Хевен 196, Астронавт 126) порід. Умови вирощування телят на обох відділеннях істотно не відрізняються.

Встановлено, що за темпами росту, починаючи з 3-місячного віку, деяку перевагу мав молодняк відділення «Чемер» порівняно із «Лісовим». У 3-місячному віці жива маса телиць становила відповідно 99 і 94 кг, а у 9-місячному ці показники сягали 250 і 232 кг, тобто з перевагою телиць відділення «Чемер» на 18 кг або 7,7%. У 12-місячному віці різниця зменшилась до 15 кг, або 5,0%, з показниками живої маси у 312 і 297 кг відповідно.

Відмінності у живій масі телиць окремих відділень спостерігались переважно у напівкровних за голштинською породою. Так, між голландськими телицями різних відділень племзаводу істотної різниці не зафіксовано, хоча деяку перевагу (на 4–7 кг, або на 3–4,2%), починаючи з 3-місячного віку, мав молодняк відділення «Чемер».

З другого боку, за швидкістю росту голландське поголів'я у відділенні «Лісове» було більш консолідоване, ніж у «Чемері». Мінливість (Сv) живої маси у «Лісовому» в різні вікові періоди була від 8,9 до 15,0%, а в «Чемері» — від 10,6 до 23,6%. У той же час по відділенню «Лісове» телиці різних генотипів майже не відрізнялись. Зокрема, у 12-місячному віці голландські телиці мали живу масу 297 кг проти 299 кг у напівкровних (різниця 0,7%).

Встановлена вірогідна перевага за швидкістю росту телиць, одержаних від голштинських плідників відділення «Чемер» над

«Лісовим», що досягає 32 кг, або 13,7% у 9- та 30 кг, або 10,0% у 12-місячному віці ($P > 0,999$).

Таким чином, можливим критерієм визначення генетичної специфіки різних порід і типів великої рогатої худоби може бути оцінка за показниками онтогенезу тварин.

Інститут розведення і генетики тварин УААН

УДК 636.2.082.12.034

М.П. ГРИНЬ

ПОВЫШЕНИЕ ГЕНЕТИЧЕСКОГО СХОДСТВА В ПОПУЛЯЦИЯХ МОЛОЧНОГО СКОТА МЕТОДАМИ ПЛЕМЕННОГО ПОДБОРА

Одной из особенностей новосозданных пород и типов молочного скота является недостаточная консолидация их наследственности. Это выражается в повышенной изменчивости показателей хозяйственно полезных признаков животных, используемых в сходных условиях. При оценке данного явления мы исходим из того, что каждая новосозданная порода имеет свою генеалогическую структуру. Анализ фактического материала показывает, что во многих случаях изменчивость признаков внутри генеалогических структур (линий) более высокая, чем между ними. Поэтому первоочередной задачей селекционеров является повышение генетического сходства животных внутри линий.

Наши исследования показывают, что решить эту задачу можно путем применения специальных методов племенного подбора. Они проведены на быках и коровах создаваемой белорусской черно-пестрой породы. В выборку включены животные двух заводских линий белорусской селекции и двух генеалогических линий голландского происхождения. Коэффициенты генетического сходства (R_{xy}) быков с родоначальниками линий рассчитывали по поколениям отбора и типам подбора. За первое поколение отбора принимали сыновей родоначальника.

Установлено, что с удалением пробанда от родоначальника генетическое сходство между ними закономерно снижается, однако в заводских линиях значительно меньше, чем в генеалогических. В одинаковых поколениях значения R_{xy} выше в завод-

© М.П. Гринь, 1999

Розведення і генетика тварин. 1999. Вип. 31 – 32